

***Statenstuk* 906**

Jeugdparticipatie

Behandeld in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op 21 november 2001

A-stuk

Behandeld door mevrouw R. Glastra, telefoonnummer (0592) 365721
Portefeuillehouder: mevrouw G. de Vries-Leggedoor

Inleiding

Wij zijn begonnen met de voorbereidingen van het (wettelijk verplichte) nieuwe beleidskader voor de periode 2003-2006. In dit beleidskader wordt de provinciale visie neergelegd op het gebied van de jeugdzorg in onze provincie.

Wij willen dit nieuwe beleidskader niet alleen met alle betrokken instellingen samenstellen, maar onze vragen en ideeën juist ook aan de jeugd zelf voorleggen, door middel van op de verschillende leeftijdsgroepen toegespitste werkvormen. Vraaggericht werken is immers uitgangspunt van het beleid. Voor de gekozen werkvormen verwijzen wij naar bijlage 1.

Eigenlijk komen alle zaken die met jeugdzorg te maken hebben hiervoor in aanmerking. Bijvoorbeeld: "Hoe kan kindermishandeling nog beter worden aangepakt?" of "Waarom wordt een kind uit huis geplaatst als het niet goed gaat met de opvoeding, in plaats van de opvoeder(s)?".

Maar ook de preventieve kant verdient aandacht. Juist het Drentse jeugdzorgmodel heeft preventieve activiteiten hoog in zijn vaandel. Juist op dit snijvlak van provinciaal en gemeentelijk beleid is het goed om ook van jonge kinderen te horen wat ze belangrijk vinden bij (het voorkomen van) problemen.

De inzichten die dit - en nog veel meer items die met diverse intermediairs opgesteld en uitgewerkt zullen worden - oplevert, willen wij meenemen in het nog samen te stellen nieuwe beleidskader, waarmee invulling wordt gegeven aan vraaggestuurd werken.

Naast het aanleveren van bouwstenen voor het nieuwe beleidskader jeugdzorg bieden de gekozen werkvormen de mogelijkheid de politieke besluitvorming van de provincie meer over het voetlicht te brengen.

Zoals in het Bestuursprogramma 1999-2003 onder meer is vastgelegd, zal de politiek zo dicht mogelijk bij de burger worden gebracht; minder instrumenteel en meer op menselijke schaal. Met de gekozen werkvormen profileert de provincie zich als een actieve bestuurslaag die haar jeugdige burgers inzicht wil verschaffen en laten meedenken in haar beleid. Tevens wordt een bijdrage geleverd (door middel van de statenspelen en de debatten) aan de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van de provinciale politiek.

Bovendien wordt directe uitvoering gegeven aan de wijze waarop in het door u vastgestelde Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002, jeugdparticipatie vorm dient te krijgen. Hier wordt namelijk als voorwaarde van jeugdparticipatie onder meer gesteld dat jeugdigen pas kunnen participeren als zij kunnen begrijpen wat er op het gebied van provinciaal jeugdbeleid aan de hand is. Dit gebeurt bijvoorbeeld heel concreet op de scholen die meespelen met de door ons gekozen werkvorm van de statenspelen. In een voorbereidend lesuur zullen wij de werking van de provinciale politiek en de ter discussie staande provinciale jeugdzorgitems inzichtelijk maken.

Er wordt tevens tegemoetgekomen aan de wens die leeft in de Statencommissie Cultuur en Welzijn om jongerenparticipatie zo goed mogelijk gestalte te geven.

De jongerenraad, die als een van de intermediairs bij de vormgeving van onze plannen is benaderd, heeft zeer enthousiast gereageerd. Conform afspraak zal in overleg bekeken worden op welk moment en op welke wijze zij bij de nadere invulling en uitwerking van een aantal programma-onderdelen betrokken zullen worden.

Kortom, het is een andere en nieuwe manier om de provincie en de provinciale (jeugdzorg)politiek onder de aandacht te brengen van een breder publiek. Om de jeugdparticipatie ("jeugd praat mee") werkelijk vorm te geven en uit te voeren zijn provinciale financiële middelen nodig.

Advies

1. Naar aanleiding van de bespreking in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op 21 november jl. verzoeken wij u akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van een bedrag van f 154.950,--/ € 70.313,--¹ ten bate van de jeugdparticipatie en dit bedrag bij de begrotingswijziging door verlaging van het krediet Onvoorziene uitgaven in 2002 beschikbaar te stellen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

De consequenties van het beleidskader jeugdzorg toegankelijker en inzichtelijker maken en het voorleggen van vragen en ideeën die bij de provincie leven aan de Drentse jeugd. Daarmee wordt letterlijk gewerkt aan vraaggericht werken in de jeugdzorg. Immers, de inzichten die dit oplevert willen wij meenemen in het nog samen te stellen nieuwe beleidskader (en actieprogramma 2003). Het neven-effect hiervan is de grotere betrokkenheid van de jeugd bij provinciaal beleid.

Argumenten

1.1. Aanleveren bouwstenen nieuw beleidskader door de Drentse jeugd

Met organisaties en instellingen wordt het hele jaar intensief contact onderhouden. Zij leveren bouwstenen voor de actieprogramma's en het beleidskader. De Drentse jeugd is direct belanghebbend. Tot nu toe heeft de wijze waarop de jeugd werd betrokken (jongerenraad en toegankelijk via website) weinig resultaat gehad. Het qua vormgeving aantrekkelijk aanbieden van het eindresultaat heeft de toegankelijkheid van beleidskader en actieprogramma's wel voor ouders maar niet voor de jongeren vergroot.

Door met op de leeftijd toegespitste onderdelen de jeugd actief te betrekken, wordt op andere wijze dan tot nu toe het geval was, de mogelijkheid geboden om van zich te laten horen.

De inzichten die dat oplevert willen wij meenemen in het nog samen te stellen nieuwe beleidskader en het Actieprogramma jeugdzorg 2003. Beide programma's zullen in mei in concept aan u aangeboden worden.

1.2. Invulling van door provinciale staten vastgesteld beleid Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002

Daarin is opgenomen (pagina 19; 4.2) "Participatie van jeugdigen is een belangrijk middel om een stem van jeugdigen te kunnen horen en om daarmee invulling te kunnen geven aan vraaggestuurd werken. Voorwaarde is dat jeugdigen weten en kunnen begrijpen wat er op het terrein van provinciaal jeugdbeleid aan de hand is."

Om dit te bereiken wordt in het Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg het volgende voorgesteld.

"3. De provincie betreft jongeren actief bij haar beleid, zo mogelijk in aansluiting op gemeentelijk jeugdbeleid. Naast het meer inschakelen van de al bestaande provinciale Jongerenraad is het belangrijk naar andere, creatieve oplossingen te zoeken die jeugdigen aanspreken, zoals: (.) manifestaties in het provinciehuis en dergelijke.

Bij concretisering zal financiering in projectvorm plaatsvinden."

---

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

1.3. Tegemoetkomen vraag jeugdparticipatie in statencommissie

In de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn (2 november 2000) is onder andere gevraagd "hoe het staat met de totstandkoming van de beleidsplannen. Er wordt namelijk wel steeds over het belang van participatie gesproken, maar de doelgroep wordt er niet echt bij betrokken". In antwoord hierop is onder meer aangegeven dat, ondanks dat jongerenparticipatie zo goed mogelijk gestalte wordt gegeven, er bekeken moet worden hoe dit op een nog betere wijze kan. Het gaat hierbij om de Drentse jeugd. Gezien ook de specifieke verantwoordelijkheid van de provincie voor de jeugdzorg zullen ook jongeren die al gebruikmaken van jeugdzorg betrokken worden bij de verschillende onderdelen. Er zal daarom actief worden geworven (via internaten, daghulpprojecten, kinderverenigingen, toegangen etc.) voor de verschillende werkvormen.

1.4. Breed gedragen initiatief

De onder Extern betrokkenen genoemde instellingen/organisaties en de Werkgroep Regiovisie hebben positief gereageerd op de ontplooiende initiatieven. Als de provincie Drenthe haar gedachten op het gebied van jeugdzorg werkelijk wil vormgeven zal financiering uit provinciale middelen noodzakelijk zijn. Overigens is het betrekken van de burger bij het beleid een zaak die provinciebreed speelt. Daarbij zijn de ervaringen die met dit jeugdparticipatietraject worden opgedaan van belang voor het hele concern.

1.5. Waarom ten laste van de post Onvoorzien op de begroting?

De jeugdparticipatie is onlosmakelijk verbonden met de uitvoering van het Bestuursprogramma 1999-2003.

"Veel krachtiger dan in de voorbije bestuursperiode kiest de provincie Drenthe voor een zichtbaar profiel. Er wordt als het ware een permanente campagne gevoerd, waarbij de politiek zo dicht mogelijk bij de burger wordt gebracht. Minder instrumenteel en meer op menselijke schaal.

De communicatie met de samenleving wordt geïntensiveerd. Hierbij wordt stelselmatig gebruikgemaakt van Nieuwe Media en wordt de Drentse bevolking nog nadrukkelijker betrokken bij de totstandkoming van beleid."

De vormgeving van het nieuwe beleidskader jeugdzorg vormt voor deze nadrukkelijke betrokkenheid het uitgelezen moment. Daarbij zijn wij echter gebonden aan het tijdspad ten behoeve van ons nieuw te ontwikkelen beleidskader. Dat brengt met zich mee dat in het eerste kwartaal van 2002 dit jeugdparticipatieproject uitgevoerd dient te worden.

Daarnaast staat in het door provinciale staten vastgestelde Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002: "bij concretisering zal financiering in projectvorm plaatsvinden".

De totale kosten worden geraamd op f 154.950,-/€ 70.313.

Op de flexibele middelen kon geen beroep worden gedaan, omdat de voorbereidingsprocedure voor de tweede ronde flexibel beleid 2001 reeds was voltooid. De start van de totstandkoming van de plannen vond plaats vanaf de maand juni 2001. Toen was er nog geen zicht op de kosten die ermee gemoeid zouden zijn. Immers, in de startfase is eerst oriënterend gesproken met diverse contactpersonen in het "veld" om tot een afgewogen jeugdparticipatieprogramma te komen.

Uitvoering

Tijdsplanning

De uitvoering van de verschillende onderdelen zal tussen 14 januari 2002 en 13 maart 2002 plaatsvinden.

Financiën

Totale kosten	f 154.950,--/€ 70.313,--
Externe kosten	-
Kosten voor de provincie	f 154.950,--/€ 70.313,--
Uit het budget Onvoorzien	f 154.950,--/€ 70.313,--

Monitoring en evaluatie

In het nieuwe beleidskader 2003-2006 en het Actieprogramma jeugdzorg 2003.

Extern betrokkenen

Cliëntenorganisaties, STAMM, VARA, basisonderwijs en voortgezet onderwijs in Drenthe, stichtingen welzijnswerk, gemeenten, Kunst&Cultuur Drenthe, Buro Hully & Bohnen, Luna producties, Stichting Jeugdzorg Drenthe, de Jongerenraad Drenthe en natuurlijk "de jongeren".

Communicatie

- Via scholen, internetsites, achterbannen cliëntenorganisaties en andere.
- Op een tweetal onderdelen via huis-aan-huisbladen in de provincie.

Bijlagen

1. Jeugd praat mee, samenvatting van de onderdelen.
2. Jeugdparticipatie, globale begroting.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 5 december 2001
Kenmerk: 49/6.3/2001011176

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.Th. Imholz, wnd. griffier

gm/as/coll.

Jeugd praat mee

Doel: consequenties van het beleidskader jeugdzorg toegankelijker en inzichtelijker maken voor jeugdige doelgroep en het voorleggen van vragen die op dit terrein bij de provincie leven. De inzichten die dit oplevert meenemen in het nieuwe beleidskader jeugdzorg, waarmee invulling wordt gegeven aan vraaggestuurd werken.

Naast het aanleveren van bouwstenen voor het nieuwe beleidskader jeugdzorg bieden de gekozen werkvormen de mogelijkheid de politieke besluitvorming van de provincie meer over het voetlicht te brengen.

Middel: actief consequenties van "Door de bomen het bos" en de provinciale vragen aan de orde stellen door middel van op de verschillende leeftijdsgroepen toegespitste werkvormen.

Onderdeel "Achterwerk in de kast", voor de leeftijdsgroep 5-9-jarigen

Op acht Drentse basisscholen en in een Drents kindertehuis zullen opnamen worden gemaakt volgens het concept van het kinderprogramma "Achterwerk in de kast".

Een team (een professionele actrice en cameraman) laat kinderen associëren op thema's als "ik vind het thuis fijn omdat.....", "ik ben gelukkig omdat.....".

De gemonteerde eindversie zal op de slotbijeenkomst te zien zijn en uiteraard bij de presentatie van het nieuwe beleidskader jeugdzorg in 2003.

Onderdeel "Verhalenwedstrijd", voor de leeftijdsgroep 10-12-jarigen

Er wordt een verhalenwedstrijd georganiseerd met onderwerp(en) van jeugdzorg (in elk geval kindermishandeling) als invalshoek. Een professionele kinderboekenschrijver heeft hiervoor de opzet reeds geschreven. Het is aan de kinderen om het verhaal in maximaal zeshonderd woorden (anderhalf A4'tje) af te maken.

Door middel van mooie prijzen hopen wij ook de kinderen te motiveren die wat minder affiniteit met het schrijven hebben.

Tijdens de slotbijeenkomst vindt de prijsuitreiking plaats en een selectie van de verhalen wordt als bijlage opgenomen in het nieuwe beleidskader jeugdzorg.

Onderdelen "het Nationaal debat" en "Op weg naar Het Lagerhuis (VARA)", voor de leeftijdsgroep 12-18-jarigen

In Nederland bestaan 2 bekende debatvormen voor scholieren: VARA's Op weg naar Het Lagerhuis en het Nationaal Jeugddebat, georganiseerd door de gelijknamige stichting.

Beide debatten betrekken jongeren bij politieke thema's. Er zijn overeenkomsten, maar ook een aantal belangrijke verschillen.

"Op weg naar Het Lagerhuis" is een wedstrijd waar scholen zich met een team voor plaatsen. Het is voor het eerst dat dit concept als wedstrijdvorm in de provincies wordt georganiseerd. (voorafgaand aan de debatten worden de te bespreken (actuele) stellingen door de VARA geschreven.) Scholieren worden getraind in debatvaardigheden en provinciale (wedstrijd)voorrondes monden uit in twee televisie-uitzendingen waar ook Drentse scholen zich dan voor kunnen plaatsen.

Het Nationaal Jeugddebat geeft individuele jongeren de mogelijkheid door middel van het debat hun mening kenbaar te maken over maatschappelijke kwesties. De deelnemers bepalen zelf de gespreksonderwerpen. Het is geen debatwedstrijd, het gaat erom jongeren te betrekken bij het ontwikkelen en verbeteren van beleid. Na alle provinciale debatten zal in de Tweede Kamer alweer voor de zesde keer het Nationaal Jeugddebat plaatsvinden.

Vorenstaande ideeën sluiten naadloos aan bij een aantal initiatieven die wij zelf aan het ontwikkelen waren op het gebied van jeugdparticipatie bij het "beleidskader jeugdzorg".

Immers, het voortgezet onderwijs is in augustus benaderd om medewerking te verlenen aan een door ons te organiseren jongerendebat.

Met de VARA en het Nationaal Jeugddebate is bekeken waar onze ideeën en hun debatten elkaar zouden kunnen aanvullen en versterken. Al snel bleek dat deze beide debatformen de mogelijkheid geven grote groepen jongeren in de leeftijd tussen 12 en 18 jaar te betrekken bij discussies over (Drentse) actuele thema's.

De provincie heeft met de VARA afspraken gemaakt dat er in Het Lagerhuis per ronde ook een typisch Drents jeugdzorgthema wordt ingebracht en Drentse "specialisten" op het gebied van jeugdzorg mogen worden ingezet.

Wij hebben het Nationaal Jeugddebate bij het voortgezet onderwijs en bij diverse intermediairs op het gebied van jeugdzorg (waaronder de Jongerenraad en stichtingen welzijnswerk) onder de aandacht gebracht. Er zal ook door ons specifiek geworven worden onder de cliënten van de jeugdhulpverlening.

Een projectsubsidie aan de VARA wordt verleend. Daardoor kan van verschillende faciliteiten gebruik worden gemaakt in de voorbereiding en tijdens de debatten (bijvoorbeeld de debattrainer bij het jongerendebate 12-15 jaar "Lagerhuis van de provincie", professionele presentatoren etc.)

Jongerendebate 12 tot 15 jaar (Lagerhuis georganiseerd door de provincie)

Uit de opgedane ervaring van de organisatoren van het Nationaal Jeugddebate blijkt dat met name hogeropgeleide jeugd vanaf 16 jaar zich inschrijft voor het Nationaal Jeugddebate. Daarom organiseren wij speciaal voor jongeren tussen 12 en 15 jaar een apart Provinciaal Jongeren Lagerhuis. Hieraan kunnen jongeren individueel (dus niet als schoolteam) meedoen om te praten over speciale thema's in de jeugdzorg. Cliënten in de jeugdzorg zullen actief worden benaderd om aan dit debate deel te nemen (denk aan bewoners in residentiële setting, pleegzorg etc.).

In ons voorbereidingstraject is de jeugdjournaalpresentator Hans Smit benaderd om de presentatie van dit debate te verzorgen. Wij verwachten dat er een wervende werking uitgaat van de aanwezigheid van deze bij de desbetreffende leeftijdsgroep bekende presentator.

De jongeren krijgen op de dag zelf een korte debattraining; deze zal worden verzorgd door de debattrainer die voor het "Nationaal Debate" en "Op weg naar Het Lagerhuis" aanwezig is.

Het statenspel over jeugdzorg, voor de leeftijd 15+

Tussen januari en maart 2002 organiseren wij voor jongeren vanaf 15 jaar rond het thema Jeugdzorg maximaal vier keer het statenspel in ons provinciehuis. Door middel van dit spel beleven de jongeren zelf hoe de Drentse politiek "werkt" in een na te spelen statenvergadering met verschillende items uit de jeugdzorg. Jongeren vertegenwoordigen in het spel politieke partijen en spelen (ondersteund door echte statenleden) de rol van statenlid. Wij zorgen op de scholen voor een voorbereidend lesuur over de werking van de provinciale politiek en bereiden de ter discussie staande items voor.

De jeugdige statenleden gaan echt geld verdelen (maximaal f 7.000,--/€ 3.176,46 per spel); het voorstel dat de meeste stemmen in het statenspel haalt, zal werkelijk uitgevoerd gaan worden!

Daarmee wordt werkelijk prioriteit gegeven door de jeugd aan jeugdzorgonderwerpen. Wat vinden zij nu eigenlijk belangrijker? Moet er bijvoorbeeld een project gefinancierd worden waarbij de ondersteuning van juniorpleegouders (beginners) door seniorpleegouders (ervaren pleegouders) wordt gewaarborgd of zullen zij kiezen voor meer jeugdzorg via Internet? Misschien zal de Toegang nog veel nadrukkelijker naar buiten moeten treden. Kortom, de jeugd is aan zet aan de hand van werkelijke actuele jeugdzorgthema's.

Per statenspel zal binnen de doeluitkering jeugdhulpverlening f 7.000,--/ € 3.176,46 ter beschikking worden gesteld.

Schrijf je eigen popliedwedstrijd, voor de leeftijd 12+

Er wordt waarschijnlijk door Kunst&Cultuur Drenthe (K&C) en/of Buro Hully & Bohnen voor de jongeren een popliedwedstrijd georganiseerd met jeugdzorgonderwerpen als thema's. Op bestaande of eigen geschreven muziek kan door middel van cassettebandjes of cd's gereageerd worden. Een selectie van de ingezonden muziek kan worden uitgevoerd en wordt deskundig gejureerd.

Tijdens de slotbijeenkomst vinden de optredens en de prijsuitreiking plaats.

Slotmanifestatie

Op 13 maart 2002 zal de slotbijeenkomst plaatsvinden. Aan K&C en Buro Hully & Bohnen is gevraagd vast na te denken over een mogelijke culturele invulling hiervan. Vaste onderdelen van deze slotbijeenkomst zijn in elk geval de presentatie van de eindversie van Achterwerk in de kast, de prijsuitreiking en voordracht van de verhalen uit de verhalenwedstrijd, uitkomsten van de verschillende jeugdebatten en de optredens en prijsuitreiking van de popliedwedstrijd. Uiteraard zullen alle kinderen/jongeren die hier een bijdrage aan hebben geleverd worden uitgenodigd (denk daarbij aan kinderen/jongeren uit de Jongerenraad, scholen, Stichting Jeugdzorg Drenthe, stichtingen welzijnswerk etc.). Daarnaast wordt gevraagd "De Vandalismebus" bij het provinciehuis te parkeren.

De slotmanifestatie markeert de afsluiting van de verschillende manieren waarop de provincie tracht jeugd bij haar beleid te betrekken. Het is tevens de start van de vormgeving van het nieuwe beleidskader van deze provincie in het kader van de Wet op de jeugdzorg.

gm/coll.

Bijlage 2 jeugdparticipatie globale begroting

Algemeen

- attenties deelnemers + jury

- achterwerk inde kast
- lagerhuis provinciaal
- lagerhuis VARA
- nationaal jeugddebate

subtotaal	€	454	fl	1.000
-----------	---	-----	----	-------

-vervoerskosten

- lagerhuis provinciaal
- lagerhuis VARA
- 13 maart

subtotaal	€	1.361	fl	3.000
-----------	---	-------	----	-------

- catering, lunch

- 23 januari 300 pers. € 1.702 fl 3.750
- 13 maart 350 pers € 1.985 fl 4.375
- 23 januari 300 pers. € 613 fl 1.350
- 13 maart 350 pers € 715 fl 1.575
- statenspelen 200 pers. € 408 fl 900

subtotaal	€	5.423	fl	11.950
-----------	---	-------	----	--------

Per onderdeel

- achterwerk inde kast

- verhalenwedstrijd € 5.899 fl 13.000
- promotie € 4.538 fl 10.000
- prijzen € 908 fl 2.000
- presentator € 6.353 fl 14.000
- promotie € - fl -
- prijzen € 6.807 fl 15.000
- organisatie + uitvoering € 908 fl 2.000
- promotie € 18.151 fl 40.000
- organisatie + uitvoering € 6.807 fl 15.000
- promotie € 12.706 fl 28.000

subtotaal	€	63.075	fl	139.000
-----------	---	--------	----	---------

Totaal	€	70.313,24	fl	154.950,00
---------------	---	-----------	----	------------

Totaal	€	70.313,24	fl	154.950,00
---------------	---	-----------	----	------------

Provinciaal begrotingspost onvoorzien

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 5 december 2001, kenmerk 49/6.3/2001011176;

BESLUITEN:

akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van een bedrag van f 154.950,--/€ 70.313,-- ten bate van jeugdparticipatie en dit bedrag bij begrotingswijziging door verlaging van het krediet Onvoorziene uitgaven in 2002 beschikbaar te stellen.

Assen, 12 december 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

gm/as/coll.